

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
 Egy évre 240 Lei.
 Fél évre 120 Lei.
 Egy negyed évre ... 60 Lei.
 Egy órára 20 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti
 díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
 utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
 Boulevardul Regele Ferdinand I.
 (József téherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Szerda, január 18.

Arad nem mozdul

Az Aradi Közlöny jelentette tegnapi számában, hogy Erdély fővárosának, Clujnak magyarsága vasárnap újból megkezdte egy időre felbeszakadt szervezkedési munkáját és megalakította az erdélyi magyar néppártot. Csak Aradon nem mozdul meg a magyarság. De csak a magyarság nem. Beszámoltunk ugyanis arról, hogy a román liberálistárpárt meg akarja vetni a lábát Aradon is, valamint arról, hogy a román parasztpárt február elejére hirdet Aradra szervező gyűlést. Hogy pedig az aradi román politikusok mily döntő szerepet játszanak a nemzeti pártban, az köztudomású. Még a maroknyi számu aradi némettség is bekapcsolódott a bánáti sváb népszervezetbe, az ugynevezett „Volksgemeinschaft“-ba. Szervezkedik, dolgozik mindenki, csak az aradi magyarság tétlen és nem mozdul.

A politikai passzivitás egy bizonyos időpontig erkölcsi kötelessége volt a romániai és így az aradi magyarságnak is. Ezen az időpontban azonban már túl vagyunk és minden érdekünk immár az aktivitást parancsolja. Ennek az előfeltétele és működési alapja azonban csakis egy jól kiépített

szervezet. Arad, a romániai magyarság egyik legerősebb centruma, bünt követ el tehát önmaga ellen, ha továbbra is ölbetett kézzel nézi a többi nemzetek szervezkedését. Ha a magyar politikában nem is vindikáljuk a vezető szerepet a magunk számára, hátul kulognunk azonban még sem szabad. Az nem méltó Aradhoz és annak magyarságához.

Hogy Arad még az ugynevezett hadi zónába tartozik, az nem lehet sem ok, sem ürügy a politikai semmivetésre. Számbeli nagyságunk, gazdasági és kulturális fajsúlyunk kell, hogy annyit nyomjon a latban, hogy szervezkedésünknek ne állják útját sem a központi kormány, sem a helyi hatóságok. Ehhez azonban szükséges, hogy végre felébredjünk leharigánkból és megmozduljunk. Mert ha a nagy valószínűséggel különböző álló választások készületlenül, szervezetlenül találunk bennünket, nem számíthatunk arra, hogy az aradi magyarság képviselve legyen a parlamentben, ahol a magyarságnak és az összes kisebbségnek sorsa dől el. El sem képzelhető, hogy az új választói törvénnyel kapcsolatban ne állítsanak össze új választói listákat. Ebbe az új választói listába pedig bele kell kerülnie minden szava-

zatra jogosult aradi magyarnak. Ebben az esetben pedig mi döntjük el az aradi mandátum sorsát és az megy be a parlamentbe, a kit mi, aradi magyarok küldünk.

A román parasztpárt máris Lupu volt belügyminisztert kombinálja az aradi mandátumra. Lupu dr. már belügyministersége ide-

jén is bebizonyította liberális gondolkodását, de a mi speciális aradi és kisebbségi érdekeinket mégis csak a mi vérünkől való képviselő fogja a leghathatósabban és legméltóbban megvédeni. Ezt tartásuk szem előtt az aradi magyarság vezetői és lássanak végre munkához. De azonnal!

Poincare a genuai konferencia ellen.

(Az új francia miniszterelnök há régi elvelhez.)

PÁRIS. A Matin érdekes fejtegetéseket közöl valószínűleg magától Poincarétól. A lap ezeket írja: A köztársaság volt elnöke hű marad azokhoz az elvekhez, amelyek 1914-ben leszögezték és amelyek a szent-szövetség megkötésére vezettek. Ma is azt hirdeti Poincare, amit akkor: az első és mindenek felett való az, hogy Franciaország biztonsága azt kívánja a parlamenttől, hogy a nagy eszme érdekében leszereljenek.

PÁRIS. Poincare a sajtó képviselői előtt érdekes nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy a legfelsőbb tanács ezentúl olyan ritkán fog ülésezni, amennyire csak lehet.

— Lloyd George-nak is megmondtam, folytatta kijelentését Franciaország új miniszterelnöke, hogy a külpolitika függő kérdé-

seit mielőbb szeretném vele megbeszélni. Arra is figyelmeztettem, hogy nem vagyok barátja a sok konferenciázásnak. Jobban szeretem a diplomáciai tárgyalásokat, hogy a kormányok diplomáciai uton érintkezzenek egymással, mint a háború előtt volt.

RÓMA. Az olasz lapok véleménye szerint Poincare-nak ez a nyilatkozata helyteleníti a genuai konferencia tervét.

PÁRIS. Poincare közölte Lloyd George angol miniszterelnökkel, hogy nem kíván részt venni a genuai nemzetközi gazdasági konferencián. A legközelebbi találkozás alkalmával felajánlja Franciaország fegyveres támogatását arra az esetre, ha Angliát Németország részéről támadás éri.

PÁRIS. Rathenau szombaton

Slezák mint após.

— Elmondja ő maga. —

Az Aradon is ismert Slezák Leó, akinek a leánya mostanában ment férjhez, a „Neue Freie Presse“-ben az alábbi érdekes csevegést adja közre:

Fogalmad sincs róla, kedves olvasóm, micsoda katasztrofális érzést vált ki az emberből, ha egyszer csak egy vadidegen férfi akinek a létezéséről még nyolc nappal ezelőtt sejtelméd sem volt, azzal áll elő, hogy megkéri a leányodat.

Egy negyed órával később após uramnak szólítanak és egyszerűen elviszik szemed fényét és az a kötelességem, hogy nyugodtan, sőt lehetőleg boldogan nézzem, mint akaszkodik belé egy idegen ur a husomba és vérembe és mint mondja neki a legfelháborítóbb gyöngédségeket.

Oly nulla, kedves olvasóm, még soha az életben nem voltam, mint most, leányom menyasszonyosága idején. Egyszerűen nem létezem, levegő vagyok.

Ez az új méltóság mindenekelőtt mesterségesen vénit. Mit érek velem, hogy tíz év óta által-

dóan fiatalabbnak hazudtam magam egy pár évvel. Az egész fiatalítási módszerem csődöt mondott abban a pillanatban, amint valakinek, akit egyáltalán nem is ismerem, megtetszik a leányom és elveszi.

Micsoda? ... Ennek már eladó leánya van? ... Hiszen mindig úgy mondta, hogy még csak ... szóval ez kellemetlen egy dolog!

Ha ezentúl engem mint Lo-hengrint a hatyu a partra visz, csak azt kell valakinek a karzatról lekiáltania:

„Éljen az após! és agyon vagyok útve. Oly étragadóan igazán nem tudok énekelni, hogy a publikum megbocsássa nekem apósi mivoltomat. De egészen eltekintve attól, hogy az ember máról-holnapra megvénül, hogyan jövök én ahhoz, hogy odaadjam a szemem fényét, akit tizenkilenc éven át neveltem, ki nek minden lélekzetét, minden sóhajtását aggódom és reszketve figyeltem. Hogy jövök hozzá, hogy én egyszer csak a senki legyek, egyszerűen ne létezzem és beérem azzal a sztereotíp mondással, hogy „ez a világ sora!“

De tekintsünk el ettől is,

kedves olvasóm és képzelj bele magad egy embernek a helyzetébe, aki megszokta, hogy a tehetségét és a leányát maga körül lássa és most nap-nap mellett ott ül árván, akit senki meg nem szólít és akinek nincs senkije, a kivel egy szó is válthatna ...

A lakzira való előkészületekkel, kelengvegondokkal és ilyenekkel traktálnak.

A családommal már csak az ebédnél találkozom. Az étel a legnagyobb késéssel és ennek folytán a legredukáltabb minőségben kerül az asztalra. Tollas kalappal a fejükön dobálják magukba az ételt és az ebédrel fűszerező társalgás is sajátos megkérdezőnek például, mit szólnék hozzá, ha a gáztufftól jobbra egy rózsaszín szalagot alkalmaznának vagy nem gondolnám-e, hogy a volatnak jobban le kell lógnia. Mikor aztán erre azt feleltem, hogy erről a kérdésről még nem gondolkodtam és hogy ennél soha nagyobb gondom ne legyen, meg voltak botránkozva és úgy találták, hogy csodálatosan közömbös vagyok egyetlen leányom életboldogsága iránt. Szivtelennek, mostohának mondtak.

Gondold el mindezeket, kedves olvasóm! ...

Mikor a vöm látogatóban volt a menyasszonyánál, jobb volt a dolgom. Ilyenkor nem mertek velem rosszul bánni, nehogy sejttesse jövőd sorsát és nehogy felbomoljék az eljegyzés, a mi katasztrofát jelentett volna. Anyagi kiadásunk volt már erre föl. Amint azonban kitette a lábát, keserves volt megint a sorom.

Kötelességeimet szigorúan kiszabták. Mindent, ami különös intelligenciát és éleselméjűséget követelt meg, nekem osztottak be. Mindenekelőtt meg kellett cimezmem 600 borítékot az eljegyzési kártyákhoz és bélyeggel felszerelnem. Azután minden templomban szemlét kellett tartanom, melyikben volna legjobb az esküvőt megtartani, anélkül, hogy a házasulandók fogvacogva állának az oltár előtt vagy pedig a vőlegénynek a torkára fagyjon a boldogító „igen!“

Minden propozíciómn csúfosan megbukott. A minoriták temploma nagyszerűen fülk — gázzal — de később kisült, hogy az orgonából 130 sip hiányzik. Erre úgy nekem estek, mintha legalább

este a német delegátusokkal elhagyta Páris.

LONDON. Lloyd George visszaérkezett Londonba.

NEWYORK. Az amerikai General Reserve-banknál a német birodalmi bank 12 millió dollárt fizetett le. Ezt az összeget a január 15-én esedékessé vált jóvátétel törlesztésül Németország javára írták.

RÓMA. A március 8-án kezdődő genovai értekezleten negyven állam vesz részt. Az olasz kormány megkezdte a genovai konferencia előkészületeit.

PÁRIS. A Poincare és Lloyd George tárgyalásai alkalmával Lloyd George nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az új francia kormánynak nincs joga kivonni magát az elődje által vállalt kötelezettségek alól.

BERLIN. Németország szardán kiáltja az antantnak az esedékes 31 millió márkát.

PÁRIS. A Matin főszerkesztője előtt kijelentette Poincare, hogy előtte nevelésnek tűnik fel az, hogy Németországot állandóan háborúval rémitgessék. Szerinte ahhoz, hogy Németországot térdre kényszerítsék nem is kell háború.

Mulatságok.

A svábság báija. A bánati és arádmegyeri svábság a hó 21-én tartta meg Timisoarán az idei nagy bálját, melyen a résztvevők igen tekintélyes számban sváb népviseletben jelennek meg. A szombaton megtartandó sváb bál nagy arányaira abból lehet következtetni, hogy a meghívón több mint 300 rendező szerepel s hogy a bál Timisoara két legnagyobb termében a tisztai kaszinó és a Kronprinz szálló nagytermében fog lefolyni. A múlt évi bálon több mint 2000 személy vett részt és az ideire még többet vár a rendezőség.

is én lóptam. "Volna el a hiányzó orgonasínpokat.

Mégismerkedtem egész összeszékelyesével, egyik-másik ugyancsak szigorú volt velem szemben: mikor az egyik templom ellen az volt a kifogásom, hogy ott kutyahideg van, a sekrestyés azt mondta, halasszam el az esküvőt a kánikulára, akkor melegebb lesz. Még csak az kellett, a kánikuláig így élni! A kocsikat is nekem kellett rendelnem. Mikor az egykori főállítmester hivatalon a cégátlán a „Szövetségiármű vállalat”-ot olvastam, főhordult a gyomrom. Mikor odahaza azt meséltem, hogy szereztem az esküvőre 10 pompás lipicait, azt vetette ellen az anyósom, elég lesz egy roquefort is.

Hát nem borzasztó ez? Még azt is meg kell az embernek magyaráznia, hogy a némes lipicaiak lovak, amelyeknek az a hivatásuk, gyermekeinket az oltár elé röptessék és nem sajt. Itt eszembe jut egy kollegám, aki engem különösen elmezavartnak tartott és azt kérdezte tőlem, vajon Zola rokona-e a garonzolának. Bocsnát kedves olvasóm, a kiskislásért tudom, hogy ez nem tartozik ide, de Istenem, mikor az

Pártgyűlés kidobással és verekedéssel

(Averescuék bizalmatlansági indítványa.)

BUCURESTI. Tegnap egész napon át éjjel át tartottak a különböző pártértekezletek, amelyekben az új kormánnyal szemben való állásfoglalásukat tárgyalták a politikai pártok. A legtöbb értekezlet az idő előrehaladottsága miatt be sem tudták fejezni és csak ma fogtak határozatot hozni. Az egyes értekezletekről a Román Távirati Iroda a következőket jelentette:

Délután öt órakor a szenátus üléstermében volt a többségi párt értekezlete, amelyen Averescu előnkölt. Az értekezleten csak kevés számú képviselő jelent meg. Averescu beszédében politikai tevékenységét fejtegette. Ismertette lemondásának körülményeit és szolidaritásra kérte fel a párt tagjait. Kérte a jelenlévőket, hogy csatlakozzanak bizalmatlansági indítványához, amelyet a Kamara megnyitása után, a néppárt be fog terjeszteni. Zamfirescu Julin, Goga Octavian, Sergie Nica felszólalásaikkal biztosították Averescut támogatásukról. Ezután Popoviciu Euzebius kijelentette, hogy a bukovinaiak rendkívül kínos helyzetben vannak. Argetoianu kérte a bizalmatlansági indítvány megszávasztását. Hangoztatta, hogy a liberálisokkal való kiegyezés csak Take Jonescu manővere, hogy az ijedsöket maga mellé terelje. Chabert szilisztriai képviselő Take Jonescu mellett szólalt fel, mire kidobták a teremből. Erre több helyen dulakodás tört ki. Take hívei látván a dulakodást nem is mentek be a terembe. A parasztpárt tanácskozása éjjel tartott, de döntést végleges magatartásukra

nézve nem hozták. A párt valószínűleg nem járul hozzá az Averescu féle bizalmatlansági indítványhoz, hanem külön bizalmatlansági indítványt fog beajszteni. — Ugyanaz a helyzet az erdélyi nemzeti párttal, mint a parasztpárttal, amennyiben Vajda, Dobrescu, Popp C. István felszólalásaikat mára halasztották.

Nincs járvány.

(Dr. Cucu városi orvos nyilatkozata.)

Arad város közönségét sok aggodalommal töltötték el a múlt hónapokban dühöngő járványos betegségek. Még december hónapban is számos tifusz- és vörheny-megbetegedést jelentettek be a városi orvosi hivatalban. Január hónapban öröndetes javulás állott be közegészségügyi szempontból. Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott dr. Cucu Vazul városi főorvossal, aki kijelentette, hogy ebben a hónapban egyetlen tifuszeset sem fordult elő a városban. Csak néhány sarlach-megbetegedést jelentettek be, de azok is egészen enyhe lefolyásúak. A régi betegek nagy része már gyógyultan távozott a kórházakból. Szórványosan fordulnak elő influenza-esetek, azonban ezek is enyhe lefolyásúak. Megállapítható, hogy régen volt Arad város közegészségügyi állapota olyan előnyös helyzetben, mint most.

Óriási tüzvész Angliában.

(Borzalmas jelenetek.)

Távirati jelentés szolt már arról, hogy Hartlepool angol városban a napokban óriási tüzvész pusztított. Erről a katasztrófális tüzvészről most a következő részleteket jelentik:

Negyven lakóház, részben a város diszei, teljesen elpusztult és csak falromok tanuskodnak arról, hogy ott még néhány nappal azelőtt büszke paloták meredtek az égnek. Tizenöt ház lakhatatlanná vált, miután lakóiknak minélone ott pusztult. A Hotel Central, a város egyik legszebb és legjelegzetesebb épülete, szintén romokban hever. Szivettépő volt a gyermekek siránkozása, akik a szüleiket keresték és az anyáikat, akik a részjelzésre eszeveszetten kirohadtak lakásaikból és bent felejtették gyermekeiket. Sok gyermek egy szál ingben került ki a fagyos éjszakába. Sokan közülök a halállal küzdödenek, mások pedig oly súlyos tüdőgyulladásba estek, hogy belepusztultak. A tüzoltóság a tüzvész szel szemben tehetetlen volt.

Hartlepool egyik bankházában, melyet megkímélt a tüzvész, egy egész csomó férfi és nő talált elhelyezést, akik közül többen oly súlyos idegmegrázkódtatáson mentek keresztül, hogy beleőrültek és még most is ordítanak, hogy

mentsék ki őket a lángok közül, melyek körülnyaldossák őket. Angliában az így hajléktalanokká váltak felségelyezésére azonnal gyűjtés indult meg, mely több millió font sterlinget eredményezett.

oooooooooooooooooooo

Aradi mizériák.

Nincs megfelelő bálterem.

Itt van megint a farsang, a bálok szezonja. És Karnevál herceg számára nincs megfelelő helyiség. Egyetlen igazi báltermünk a Fehér Kereszt nagyterme. Szép, tágas terem, sima parkettel, csillagok. Mindez azonban nem elegendő az üdvösséghez. A hűgyek vékony, lenge ruhában jelennek meg a bálteremben, azért azt így télviz idején fűteni kell. A bálterem tehát meleg és ezt a meleget tetézi a tánc tüze. Aztán meg akár milyen sima a parkett, tánc közben mégis csak verődik fel por. A hőség és a por miatt tehát a báltermet szellőztetni is kellene. De éppen itt a bökkenő. A Fehér Kereszt báltermének ugyanis nincs szellőztetője. Éjjel körül a táncosok, de a nézők is, a hőségben és porban majd megfullnak. Kénytelenek friss levegőre menni és kész a betegség, a hűlés, a tüdőgyulladás. Így lesz aztán néha a farsangi táncból haláltánc.

Egy rongyos szellőztető miatt talán mégsem volna szabad annyira ember egészségét, sőt életét kockára tenni. Ha tehát a tulajdonos nem gondoskodott a maga jószántából megfelelő szellőztetésről, mire való az egészségügyi hatóság? Vagy miért nem engedik át a Kulturpalota nagytermét bál célakra, mely a legmodernebb szellőztető készülékekkel van ellátva? Vagy nem bírja el talán a Kulturpalota költségvetése a bál jövedelmekből kikerülő többletet?

A nemzeti párt semleges.

Bizalmatlanság és Házfelosztás.

BUCURESTI. A RTI. tudósítója beszélgetést folytatott Vajda-Vojvodával, aki kijelentette, hogy az erdélyi nemzeti párt semmiesetre sem szavaz Take Jonescu ellen, hanem jóindulatu semlegességet tanúsít. Nincsen kizárva az sem, hogy a párt lesza vaz az Averescuék bizalmatlansági indítványa ellen.

BUCURESTI. Politikai körökben mindinkább elterjed az a vélemény, hogy amennyiben a Kamara bizalmatlanságot szavaz Take Jonescunak, azonnal feloszlatják a Házat. (RTI.)

BUCURESTI. A pénzügyminiszter már elkészítette az új költségvetést és a parlament megnyitása utáni első napokban, a Ház elé terjeszti. (RTI.)

oooooooooooooooooooooooo

— Bangha páter Amerikában.
Newyork. Bangha páter több napon keresztül az itteni Szent István-templomban lelki gyakorlatokat tartott.

Csütörtökön munkaszünet.

(A görög keleti Vízkereszt-ünnep.)

Csütörtökön gör. kel. Vízkereszt napján a rendőrprefektúra közlése szerint Aradon teljes munkaszünet lesz. Az üzletek egész nap zárva maradnak. Csak a borbélyüzleteket szabad délelőtt tíz óráig nyitva tartani. Csütörtök délelőtt tíz órakor kezdődnek az egyházi ünnepek. A katonaság a görög keleti székesegyháztól a Kulturpalotáig kordont von, amely utvonalon a körmenet végighalad. Pénteken, Szent János napján csak a közhivatalok tartanak szünetet, máskülönben nincs munkaszünet. Dr. Robu János főpolgármester ma a következő hirdetményt adta ki:

A vallás és művelődési miniszterium 49414—1920. sz. rendeletéből kifolyólag közhírré teszem, hogy az Ó-naptár szerint január hó 6-án az új naptár szerint pedig január hó 19-ére eső gör. kel. vízkereszt előestéjén minden nyilvános helyiség zárva tartandó és mindennemű látványosság, előadás vagy zene nyilvános helyeken tiltva van.

Sokol helyett — frank

(Csehszlovákia új pénze.)

Csehszlovákia pénze, a sokol az utóbbi időben a legjobb európai valuták egyike lett. Zürichben napról-napra javult az utóbbi hónapok alatt a sokol amugy is jó árfolyamra. Ennek az okozója a csehszlovák kereskedelmi miniszter évi jelentése volt, amely szerint a múlt év kereskedelmi mérlegét aktívával zárták le. A csehszlovák kormányzat főtörekvése, hogy semmi fedezetlen bankjegye ne legyen. A parlament által megszavazott vagyonadó révén legalább tizenöt milliárd bevétele lesz az államnak. Ezzel elsősorban a forgalomban levő bankjegyeket fedezik és pedig a teljes összegig, a megmaradó összeget pedig a külföldi tartozások törlesztésére fordítják. Amint el fogják érni a zürichi 20-as jegyzést, — ami valószínű, — át fognak térni a frank valutára, még pedig 5 sokol 1 frankos számításon alapján. Hogy a nép ne legyen bizalmatlan az 1:5 arányban történő becserélés iránt, átmenetileg kétszeres értékű bankjegyet hoznak forgalomba úgy, hogy az új bankjegy 100 cseh koronát vagy 20 frankot, 1000 frankot vagy, 5000 cseh koronát fog érni.

— Magyar-cesh szerződést! Ótátrafüred. A felvidéki nagyiparosok kongresszust tartottak itt, amelyen a felvidék gazdasági válságával foglalkoztak. A kongresszus résztvevői sürgették, hogy a kereskedelmi szerződést Magyarországgal mielőbb kösse meg Csehszlovákia.

Zita Svájcban marad. Ismét családi esemény.

BUDAPEST. Napok óta hírlett, hogy ismeretlen egyének Károly brigádját akarnak szervezni. A rendőrség megindította ebben az ügyben a nyomozást és megállapította, hogy egy százados a fő-toborzó, aki egy huszonegy éves nyugatmagyarországi felkelővel, aki egyébként mozifilmíró is, szándékoztak a kérdéses brigád meg-szervezni, azonban teljesen eredménytelenül működtek.

BUDAPEST. Néhány nappal ezelőtt Bécsben híre terjedt, hogy Zita exkirálynő és Ottó főherceg ott tartózkodnak. Egy svájci szociálista lap írja, lehetetlen, hogy a hír igaz legyen, mert Zita exkirályné másállapotban van és lebe-

tegedése tartására Svájcban marad. Azután pedig Zitanak az a szándéka, hogy Tourst és Diventit keresi fel, ahol hónapokig akar tartózkodni. A lap figyelmezteti a hatóságokat, hogy ezek azok a helyek, ahol Károly kíséretével összejöveteleket tartott.

ZÜRICH. Károly exkirály hat éves fiát, aki súlyos vakbélgyulladásban szenved, tegnap sikerrel megoperálták.

BUDAPEST. A Neues Wiener Tageblatt közli, hogy hírek terjedtek el arról, hogy Zita exkirálynő Budapestre érkezett, illetőleg Bécsen keresztül utazott Budapest felé. A hírt fenntartással közölte a lap.

Orosz-német pénzforgalom.

— Egy márka — 400 szovjetrubel. — Átutalások Oroszországba. —

BÉCS. A bécsi bankok és cégek a Deutsche Banktól körlevelet kaptak, amely többek között a következőket közli: Tisztelettel értesítjük, hogy abban a helyzetben vagyunk, miszerint ügy Szovjetországba, Pétervárra és Moszkvába, mint a többi szovjetköztársaságba: Ukrajnába, Georgiába és Szibériába levélben vagy táviratilag átutalásokat eszközölünk. Az ezzel járó nehézségek miatt azonban, mindennemű átutalásokat csak egész sürgönyi rövidséggel kérjük fel-

adni és mi is csak így vagyunk hajlandók vállalni. A kifizetések szovjet-rubelben történnek. A mai márka 400 szovjet rubel. A kifizetések kétfős nyugtára történnek. Természetes elvállalunk ezen tartományokból külföldre szóló átutalásokat is.

Ez a körlevél, amely Németország és Szovjetország közötti pénzforgalom felvételének kezdete, nagy szenzációt keltett és minden körülmények között történelmi dokumentumnak tekintendő.

Megszűnik a közlelmezési vállalat

(Nincs élelmiszer. — Üres raktárak.)

Arad város vezetősége már egyizben tárgyalt arról, hogy a városi közlelmezési vállalatot megszünteti, mert fentartása feleslegessé vált. De a később beálló nagy drágaság miatt mégis szükség volt a közlelmezési vállalatra, hogy az áremelkedést ellensúlyozza. A vállalat azonban hivatalát nem tudta betölteni, mert a legnagyobb erőfeszítés mellett sem volt képes olcsó élelmiszerek beszerzésére. Ma a közlelmezési vállalatnál az a helyzet, hogy rak-

tárak, amelyekben legalább 25 vaggon élelmiszert lehet elhelyezni, teljesen üresek. Ez a körülmény arra indította Antal Jánost a közlelmezési vállalat igazgatóját, hogy ajánlatot tegyen a városi tanácsnak a közlelmezési vállalat likvidálására. A likvidálás néhány napon belül megtörténik. Ennek befejezése után a város közlelmezési vállalata, amely sok jó szolgálatot tett a város közönségének azzal, hogy az olcsóbbodást elősegítette, megszűnik működni.

Gyilkosság bosszúból.

Hadbíróság vagy polgári bíróság?

Bóca István és Borsa György 1919 szeptember 15-én Saitenban Weisz Sándor nadlaci lakost fejzecsapásokkal és bajonettszurásokkal megölték. Borsa György felett a hadbíróság ítélkezett és egy évi börtönnel sújtotta. Bóca István felett pedig a polgári törvényszék mondott ítéletet és tíz évi fegyházzal sújtotta. A semmitörvényszék azonban újratárgyalást rendelt el az ügyben, mivel a nyomozás során nem bizonyosodott be minden kétséget kizárólag, hogy Bóca ügyében a polgári vagy hadbíróság illetékes-e. Bitó József táblabíró tanácsa ma délelőtt foglalkozott újból az ügygel. A tárgyalás során Bóca István elmondotta, hogy igaz, hogy közreműködött Weisz Sándor meggyilkolásában, azonban tet-

tét nem előre megfontolt szándékkal követte el. 1918 novemberében a forradalom után Saitenben Lichtenstein Gyula boltjában agyonlőtték Borsa Sándort Borsa György öccsét. A gyilkossággal az egész falu Weisz Sándort gyanúsította, aki ellen azonban sem őt, sem pedig barátját, a meggyilkoltnak bátvját semmiféle bosszu nem vezette. Körülbelül egy évvel a Lichtenstein boltjában történt gyilkosság után ő és Borsa kérdőre vonták Weisz Sándort és be akarták kísérni a községházára. Weisz utközben a Papp-féle ház előtt el akart tölteni futni és hemanekülf a háza. Amikor pedig utána mentek, megtámadta őket. Borsa nem hagyta magát és bajonettrel rántott. Barátja segítségére sietett és az udvaron levő fejszével kétszer úgy fehbavágta Weisz, hogy összeesett. A bíróság nem tudott ítéletet hozni Bóca István ügyében és a tár-

gyalást elnapolta, hogy időközben megállapíthassa azt, megfelelő-e ez a valóságnak, hogy Bóca a kérdéses időben még az első számú hegyi vadászrezred állományába tartozott-e, mert ez esetben ügyében csak a hadbíróság hozhat ítéletet.

Szünetel a vizsgálat az aradi kat. főgimnáziumban.

A főigazgató nem érkezett vissza.

Az Aradi Közlöny a katolikus főgimnázium ügyével kapcsolatosan megírta, hogy dr. Pteancu Sándor cluj tanker. főigazgató, kit mint kormánybiztost a gimnáziumi vizsgálat megejtésével bízták meg, arra való tekintettel, hogy a román újévet Clujon kell töltenie, csak 16-án érkezik vissza Aradra. Azt is megírtuk, hogy dr. Pteancu multkori ítléte alkalmával úgy az idő rövidsége, mint a vizsgálat tárgyát képező anyag nagy mennyisége következtében nem fejezhette be a vizsgálatot és annak eredményéről nem informálhatta még a nyilvánosságot. A végleges döntés érdekében tegnap már meg kellett volna érkeznie. A főigazgató azonban valószínűleg közbejött akadályok miatt mindmáig nincs még Aradon. A főgimnázium igazgatósága szintén nem kapott még idevonatkozólag semmiféle értesítést s így nem tud felvilágosítást adni arról, hogy mikor érkezik meg a főigazgató és mikorára várható a vizsgálat végleges befejezése.

Károly-epizódok.

(Naplójegyzetek a királypuccsról)

BUDAPEST. A nemzetgyűlés tegnapi ülésén Lingauer Albin epizódokat mondott el a husvéti királypuccsról. Ezután megindokolta, hogy az exkirály miért jött októberben fegyveres kísérettel Budapest felé. Szerinte husvétkor, amikor az exkirály távozott Horthy kormányzótól, Prónayfiukat akartak menesztetni utána de ez a kormányzó általa következtében elmaradt. Az exkirály a várból mellélépcsőn kísérték le és valósággal belopták autójába. Husvétkor az exkirály környezetéhez tartozó urak naplót vezettek az eseményekről. Lingauer elővasta a maga naplóját, amelyből kitűnt, hogy az exkirály proklamációt akart kibocsátani és ennek megszerkesztésével dr. Vass Józsefet bízta meg.

— Ön a kultuszminiszter? kérdezte az exkirály.

— Csak voltam Felső, mondotta Vass. Amikor Felsőged hazajött, már csak volt miniszterrel vagyunk.

Gróf Teleki Pál elfogadta a miniszterelnöki deignálást az exkirálytól. Lingauer végül párhuzot vont a Károlyi-forradalom ideje és a mai idő között. Maje határozati javaslatot nyújtott be hogy oszlássák fel a nemzetgyűlést.

HIREK.

Alba Nevist internálták.

(Amerika nem ismeri el irónak).

Newyork. Unger István, az Alba Nevis néven ismert magyar irónót a washingtoni kormány utasítására, mint alkalmatlan idegent internálták. Az internálás oka az, hogy a bevándorlási létesítménybe, a kormány pedig nem volt hajlandó Alba Nevist irónak elismerni és így megvonta tőle azokat az engedélyeket, amelyek különben az irókat és művészeket megilletik, akiknek az Unió mindenkor szabad partraszállást biztosított. Alba Nevis érdekében Newyork magyarságának legelőkelőbbjei már is intervenáltak Washingtonban.

— Valuta-bizottság. Bucuresti. Mint a Román Távirati Iroda értesül, a lei-letétek ellenőrző bizottsága valuta-bizottsággá fog átalakulni, amely a külföldi valutákkal folytatott kereskedelmet fogja ellenőrizni. (RTI).

— Radu Panou volt prefektus távozása. Radu Panou volt prefektus a megyeházán elfoglalt lakását ma ismét rendelkezésére bocsátotta a megye vezetőségének. A lakás egy részéből irodát csinálnak. A volt prefektus ma bucsuzott el a megye és a város tisztviselőitől. Radu Panou, mint értesülünk, Bucurestibe tér vissza és ott fog ismét letelepedni.

— Allamfők Bucurestiben. Bucuresti. A görög miniszterelnök egy hét múlva Bucurestibe érkezik. Ugyancsak a napokban várják a fővárosba Massaryk cseh köztársasági elnököt és a lengyel köztársaság elnökét is. (RTI).

— Olasz malmok üzemsszünete. Bécs. A milanoi, navarrai és mantuai nagy malmok beszüntették üzemüket, miáltal Triest, a lisszói piacra nagy károkat szenved. (RTI).

— Thomas Mann ünneplése Budapesten. Budapest. Gróf Bethlen István miniszterelnök tegnap Thomas Mann a világhírű német író tiszteletére, aki jelenleg Budapesten tartózkodik, estélyt adott, a melyen a magyar irodalmi és művészeti élet legkiválóbb reprezentánsai is részt vettek. Ott volt Herceg Ferenc, Molnár Ferenc, Vészi József és számos arisztokrata.

— Mozi Gájban. Kliger József a napokban kérvényt nyújtott be a város vezetőségéhez, amelyben egy mozi felállításának engedélyezését kéri Gájban. A város mozi-engedélyeket kiadó bizottsága ma délelőtt ülést tartott és elterjesztést tett a tanácsnak abban az irányban, hogy engedélyezze helyenként kétszer a gáji mozi-eladásokat. A tanácsülés a bizottság javaslata mellett döntött és megadta Kligernek a mozi-engedélyt heti két előadásra. Előadások tíz negyven lejt kell a város pénztárába befizetnie.

— Cégbejegyzés. A Flora volt lufium- és lőporgyárának Aradra való áthelyezését a törvényszék megengedte és a céget bejegyezték.

Cukorkagyar a katakombában

(A városi orvosi hivatal razzijája.)

Az utóbbi időben számos cukorgyártási engedélyt adott ki Arad város első kerületi előjárósága. A városi orvosi hivatal megbízásából dr. Lusz Ferenc városi tisztviselő orvos razzijákat tartott az újonnan megalakult cukorgyárakban. A razzia meglepő eredménnyel járt. A cukorgyárak, amelyek úgy nevezett szaloncukrot gyártanak, egészségtelen zugpincékben vannak. A cukrokat színes festékes papírba csomagólják, amelyek szintén károsak az egészségre. A rossz, nedves levegőjű pincékben a cukorkák megpenészednek és úgy hozzák azokat forgalomba. Különösen a Str. Cosbuc (Wesselenyi utca) 15. számú ház pincéjében levő cukorgyárban tűrhetetlen

— A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés. Budapest. Január végén fogják Budapesten aláírni a magyar-osztrák kereskedelmi szerződést, amely egyelőre ideiglenes lesz.

— Nagy hóviharak Angliában. London. Egész Angliában heves hóviharak dúlnak. Különösen Skóciából jelentenek súlyos lefolyású hófúvásokat, amelyek nagy károkat okoznak.

— Beniczky vallani akar. Budapest. Beniczky Ödön nemzetgyűlési képviselő a büntető törvényszék folyosóján kijelentette egy hírlapíró előtt, hogy míg a királyi ügyész előtt az első alkalommal megtagadta a vallomástételt, most kész vallani.

— A prágai új magyar követ. Budapest. A prágai magyar követségi állásra gróf Khuen-Hédervary Sándor követségi tanácsost szemelték ki, mivel Tahy, a volt követ a cseh-magyar konfliktusban tanúsított magatartásáért nem térhet vissza többé Prágába.

— Halálhír. Mint értesülünk, Orsovay József műszaki főtanácsos neje azaz, Rada Jozefa január 8-án rövid szenvedés után elhunyt Clujon élete 30. évében.

— Elítélt tolvaj vasutas. Olasz Pál vasutas, aki a chisineui állomáson volt alkalmazva, a múlt év végén az asztal fiókjában levő hivatalos pénzből 1600 lejt ellopott. A törvényszék a tolvaj vasutast nyolc hónapi börtönrre ítélte, a melyből két hónapot a viaszgáti fogszággal kórházban minősített. A vádlott az ítéletet megelégedéssel, minék következőjében a törvényesek addig, míg az ítélet jogerőre emelkedik szabadlábra helyezte.

— Rosszul végződött rablómerénylet. Lupu Zahariás radnai cigány a múlt év szeptemberében egy éjszakai pálinkafőzés után megfigyelte öregegy Csók Péterné radnai asszonyt. Lelepete a földre, betömte a száját és felszóllította, hogy adja át neki a pénzt. Csóknénak össze-vissza egy lejtje volt otthon, amit oda is adott a cigánynak, de megígérte, hogy másnap felkeresi, akkor kétszáz lejt fog neki adni. A cigány erre elengedte az asszonyt, másnap fel is kereste, bocsánatot kért tőle és kijelentette, hogy a pénzt átadja neki.

a helyzet. A gyárba valóságos föld alatt, penészes falú katakombákban keresztül lehet bejutni. A levegő tűrhetetlen. A falakról csurog a víz. A földalatti helyiséget még fűkammerának sem lehetett használni a nedvesség miatt. És most cukorgyár van benne. A városi orvosi hivatal a tapasztaltak alapján átírt a város vezetőségéhez, utasítsa az első kerületi előjáróságot, hogy mielőtt cukorgyár létesítést vagy bármilyen élelmiszerkészítést engedélyt ad, tartson előbb terepszemlét az orvosi hivatal megbízottjának részvételével. A városi orvosi hivatal pedig megindította az eljárást az egészségtelen helyiségekben elhelyezett cukorgyárak tulajdonosai ellen.

— A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés. Budapest. Január végén fogják Budapesten aláírni a magyar-osztrák kereskedelmi szerződést, amely egyelőre ideiglenes lesz.

— Nagy hóviharak Angliában. London. Egész Angliában heves hóviharak dúlnak. Különösen Skóciából jelentenek súlyos lefolyású hófúvásokat, amelyek nagy károkat okoznak.

— Beniczky vallani akar. Budapest. Beniczky Ödön nemzetgyűlési képviselő a büntető törvényszék folyosóján kijelentette egy hírlapíró előtt, hogy míg a királyi ügyész előtt az első alkalommal megtagadta a vallomástételt, most kész vallani.

— A prágai új magyar követ. Budapest. A prágai magyar követségi állásra gróf Khuen-Hédervary Sándor követségi tanácsost szemelték ki, mivel Tahy, a volt követ a cseh-magyar konfliktusban tanúsított magatartásáért nem térhet vissza többé Prágába.

— Halálhír. Mint értesülünk, Orsovay József műszaki főtanácsos neje azaz, Rada Jozefa január 8-án rövid szenvedés után elhunyt Clujon élete 30. évében.

— Elítélt tolvaj vasutas. Olasz Pál vasutas, aki a chisineui állomáson volt alkalmazva, a múlt év végén az asztal fiókjában levő hivatalos pénzből 1600 lejt ellopott. A törvényszék a tolvaj vasutast nyolc hónapi börtönrre ítélte, a melyből két hónapot a viaszgáti fogszággal kórházban minősített. A vádlott az ítéletet megelégedéssel, minék következőjében a törvényesek addig, míg az ítélet jogerőre emelkedik szabadlábra helyezte.

— Uj postai díjazás. A posta- és távirat-vezérgazdaság az 1920. évben megtartott madridi nemzetközi postakonferencián értelmében 1922. január hó 1-től kezdve a következő díjazásokat léptette életbe: Közöséges levelekért az első 20 gr. 3.— további 20 gr. vagy töredéke 1.50, nyitólévelezőlap 1.80, „Válasz fizetve” levelezőlap 3.60, nyomtatvány 0.60, dombornyomású nyomtatványok 0.30, üzleti irások 3.—, minden további 50 gr. 0.60, áruminták 100 grammig 1.20, minden további 50 gr. 0.60, napilap, folyóirat, időszakos lap 0.60, ajándéki díj 3.—, kézbesítési vevény, előleges 3.—, kézbesítési vevény, utólagos 6.—, tudakozvány 6.—, posta-személyazonossági könyvecské 6 lei.

— Az aradi Csecsemőgondozó és Fehér Kereszt Gyermekvédő-Egyesület kérvényt intézett a városi tanácshoz, a melyben engedélyt kért, hogy a Kulturpalota nagyeremét február elsőjére jótkonyv-célú műsoros előadás céljaira és azonkívül az emeleti foyort buffetnek berendezhesse. A városi tanács úgy határozott, hogy a Kulturpalota nagyeremét átadja a jótkonyv-célú előadás céljaira. A buffet céljaira pedig a Kulturpalota kistermét bocsátja az egyesület rendelkezésére, ahol a közönség az előadás után elfogyaszthatja a felajánlott ételeket és italokat.

— Elfogott ékszerlovajok. Hirt adtunk arról, hogy több budapesti nagy ékszerüzletben lopásokat követtek el. A tetteseket azonban hosszú ideig nem sikerült elfogni. A rendőrség a bevezetett nyomozás során, mint Budapestről jelentik, ma elfogta a tetteseket Hochlesiser sápkakéztű és ennek felesége személyében.

— A népszövetség és a kisebbségek sármel. Erdőszék. Január huszonkilencedikén itt fog összeülni a népszövetségnek a kisebbségek védelmére alakított albizottsága. A bizottság a csehországi németek bejelentett sérelmeinek ügyében fog dönteni. A bizottság magyar tagja Paikert lesz.

— Megszűnt cég. Popescu János és Fia borkereskedők Magyarádon megszűntették cégüket. Az aradi törvényszék a cégmegszűntetésről szóló bejelentésüket tudomásul vette.

— Földet kapnak a magyar önkéresei. Budapest. A hadügyminiszter tegnap rendeletet bocsátott ki, amelyben nyilvánosságra hozza, hogy mindazok, akik önként lépnek be a nemzeti hadseregbe, leszerelésükkor földet kapnak az államtól.

— Egyetemi tanári kinevezés. Budapest. Az Érzsébet tudományegyetemen az orvostudományi szakon a megüresedett élettani tanszékre Pekár Mihályt nevezték ki, aki addig ugyanennek az egyetemnek a kórgyógytani tanszéken nyilvános rendes tanár volt.

— Kinek vezetni az aranyóra láncát? A dévai állattrendőrség tegnap lefolytatott egy gyanus kinevezésű emberrel, akinél megmozgásakor egy értékes aranyórát aranylánccal találta. Kiderült, hogy az illető, aki nem tud számot adni az aranyóra eredetéről, Aradról ment Dévára. A gyanus emberrel átkísérték az aradi államrendőrséghez, amely felhívja azokat, akiknek aranyórájuk láncsal együtt elveszett, jelentkezzenek és kellő igazolás után a rendőrségnél megkaphatják az elvesztett órákat.

Gólem az agyagember folytatása **MA** szerdán az APOLLO ban Dorian film világ szenzáció. 1169

A megye ellátása

biztosítva van

A megyei gabonavásárló bizottság ma délelőtt dr. Beles Jenő megyei prefektus elnöke alatt ülést tartott. A referens jelentést tett a járásokból beérkezett jelentések alapján az eddig bejelentett felesleges buza és liszt készletekről. A felesleg a megye és a város ellátatlan lakosságának, valamint a hadsereg itt levő részeinek szük ségletét fedezi. Azonban azoknak a megyéknek, melyek Arad megyétől várják, hogy feleslegét rendelkezésükre bocsássa, a megye nem adhat sem búzát, sem lisztet. Eddig is már több megye, melyeknek gyenge volt a termés, illetőleg csak kis része buza-termő, kérték Arad megyétől búzát, illetőleg lisztet.

Kétmillió rubel — egy ruha.

(Aradi ember a mai Pétervárról.)

A napokban érkezett Aradra orosz fogságból egy fatalembert, aki a mai Pétervárról érdekes dolgokat mondott el az Aradi Közlöny munkatársának. Öt évig tartózkodott Péterváron és most a visszaemlékezés édesen borzongó érzetével mondta a következőket:

Pétervárott ismét a régi, békebeli élet újult fel. A város művészeti élete igen élénk. A színházak és hangversenytermek estéről-estére zsufolásig tömve vannak. A város legszebb operájában állandó műsordarab Puskin-Csajkovszky: „Pikovaja dama” (A pikk-hölgy) című operája. A nagy orosz városban kabarék, orfeumok nincsenek; teaházak és cukrászdák vannak tulnyomó részben. Az árak nagyon magasra szöktek fel. Az ember első halálra el sem hiszi, csak akkor tűnik fel valószínűnek, ha megmondjuk, hogy az orosz pénznek mily csekély az értéke. Egy hivatalnok másfélmillió rubelt kap egy hónapra, egy gyári munkás hatszáz ezer rubelt. Természetesen ezzel arányban állnak a ruhák, a ruhaneműk és az élelmiszerek árai. Hogy némi képet nyújtsak: egy viselt férfi ruha kétmillió rubel. A városi tisztviselők és a színészek ellátásáról az állam gondoskodik. Sőt az összes színházak ruháit egy központba gyűjtötték s így a színészek fel vannak mentve a ruhák vásárlása alól. Egyébként jegyrendszer uralkodik. Élelmiszereket csak jegyre lehet kapni, de korlátlan mennyiségben. A város utcáit nem világítják, csak az üzletek villany lámpái árasztják fényüket a járókelőkre. Új bankjegyek vannak forgalomban, száz, ötven és huszonöt ezer rubel névértékben. A forgalomban ezek dominálnak. Az utazást megnehezítették még egyik városból a másikba való menést is, amennyiben egy társaság alakult és kizárólag ez ad-

hat ki jegyeket; a vasuti állomásoknál jegyet kapni nem lehet. Minden egyes vasuti kocsihoz külön fűtőkészülék van, ami igen nagy előny. Az orosz határt átlépőket igen szigorúan megvizsgálják az oroszok. A határőrök kikutatnak minden zsebet, hogy nincsen-e valuta elrejtve? Huszezer rubelt szabad egy személynek kivinni az országból, ha valaknél többet találunk, elveszik és egy nyugtát adnak róla, amelyet ugyan el is égethet — mert semmi értéke nincs...

Irodalom és művészet.

* A Modern Kabaré heti műsora a következő. Szerdán, 18-án: Pikáns est. „A fürdőkád”, „Megzavart légyott”. Teljesen új pikáns kuplék. Csütörtökön, 19-én: „Megzavart légyott”, „Julosietti”, „Heneida Boncida”, „Bumsztirádi Mária”, Ottó Saffern, stb. 14 szöveg. Pénteken, 20-án: Pikáns est. „A fürdőkád”, „Megzavart légyott”. Teljesen új pikáns kuplék. Szombaton, 21-én: Szenzációs premér. Minden este parkettán reggelig. Schimmy, Tangó, Fox-trott 1922. stb.

* Szibill. Szerdán este eleveníti fel a színtársulat Jacobi Viktor világhírű operáját, Szibillt. A gyönyörű zenéjű darab pompás előadásban kerül színre. Részben új szereposztásban is. Először játszik Aradon szerepeiket Szegő Lili, László Andor, Inke Rezső; Szibillt Horváth Mici, Petrovot Ocskay Mihály játszik, akik a szerepekben már a bemutatkozó alkalmával nagy sikert arattak. A darab új beállításban és rendezésben kerül színre. Jegyek az előadásra a színházi pénztárban válthatók.

* Csütörtök délután Offenbach operát van műsoron, a három nő főszerepben Halmos Micivel és Szegő Lilivel. Offenbachot Inke játsza. Az előadás fél négykor kezdődik. Este a magyar színtársulat nem tart előadást.

* Pénteken délután Kék mazur, az idény egyik legnagyobb sikert ért operettje kerül színre Horváth Micivel és László Andorral a főszerepekben.

* Szombaton este másodszor kerül színre Szibill operettje. Jegyek az összes előadásokra a pénztárnál válthatók.

* Ma pikáns est a Modern Kabaréban. A szenzációs sikert aratott pikáns műsora ma másodszor mutatja be a Modern Kabaré. Mezey Lajos számai, „A fürdőkád” és a „Megzavart légyott” című két frappáns bohózat, rengeteg kuplé, a „Bumsztirádi Mária” duett, Ottó Saffern alkotják a gerincét a műsornak. Jegyeket egész nap árul a kabaré pénztára. Előadás után parkettán.

* Rostand háának sikere. Páris. Rostand Edmondnak, a Sasfiók, a Cyrano de Bergerac stb. világhírű szerzőjének fia most bemutatott darabjával, a „La Gloire”-ral az apja sikereire emlékeztető hatalmas sikert aratott.

* Vándorol a kassai jársulat, Kassa. A kassai magyar színtársulat válság fenyegeti. A kassai színházat januártól kezdve az egész tavaszi idényre egy cseh színtársulat részére foglalták le. Faragó Odón színtársulatával együtt

már el is hagyta Kassát. Addig, amíg Kassán csehek fognak játszani. Faragóék Rimaszombaton és Lozoncon tartanak előadásokat.

MOZI. * A sátnaplója utoljára az Uranában. A film ma már a kultúrvilágnak olyan tényezője, mint a tévítő. Világokat kapcsol össze szinte fölöslegessé teszi az utazást s mind ezt könnyed, játékos modorban. A francia és olasz Riviera tüneményes panorámája, romantikus tengerpart, a pálmákkal szegélyezett strand, a virágos szigetek a világháború óta elérhetetlen álomként élnek vágyakozó-sainkban s ime a film százkezü büvészként varázsolja elénk Nizza, Monte Carlo és Velence gyönyörbenyújtó tájait. S mindezt hogyan kapjuk? Olyan idegizgalmas mese keretében, amelyet a bő forrásokból táplálkozó moziirodalom is nagyritkán tud kitérni. Az életér, a szerelem mámoráért viaskodó emberek drámája a „Sátnaplója.” Leda Ortonia hercegnő tragédiája nem hétköznapi asszonyi sors. Fenségesen szép még a megrázó döbbenetességében is. És Lucy Doraine, ez a csodás tehetségű moziszínésznő a filmábrázolás csillogó színeivel deríti fel a forróvérű hercegnő alakját. Pártnerre Fryland Alfonz méltó hozzá. A rendezés kvalitásai ennek a hatásos filmdrámának legtöbb helyütt olyan magaslatra emelkednek, amit eddig csak Boleyn Annánál és Detonnál csodálhattuk. A sátnaplója szerdán utoljára vetíti az Urania.

* A Gólem története Wegenerrel a címszerepben. A filmművészet új hatalmas eseményeként kell fogadnunk Wegener Pál mély és tiszta művészettel megalkotott filmjét, amely két nap óta valóságos lázba tartja az Apolló publikumát. Wegener eddig is a színjátás jeles közé tartozott, de ez új Gólem alakításában még nagyobbak, utóérhetetlenebbnek mutatkozott be. Az életrekellett agyagember darabos mozdulataival hűven érzékelteti a Gólem monstrosus alakjához fűződő legendás elképzeléseket. A film rendezése a régi Prága meglevenítése, a fotográfia tiszta művészete nagyszerűségükkel a csodálkozás érzését váltják ki a szemlélőből. A klasszikus szépségű filmnek óriási sikere van. Az Apolló minden előadásán zsufolásig megtelik a nézőtér s a közönség igaz műveléssel gyönyörködik a grandiózus filmben, amelyet szerdán utoljára vetít az Apolló.

Közlöny

* A gráci konferencia. Graz. Az utódállamok konferenciája hétfőn délután megnyitott Grazban, amelyen Magyarország, Ausztria, Olaszország, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Lengyelország delegátusai jelentek meg. Románia részéről egyelőre senki sem vesz részt a konferencián. Az elnök megnyitójában hangsúlyozta, hogy ezt az értekezletet még a portorosi konferencián határozták el, hogy az utódállamok vámügyét, posta és szállítási forgalmát rendezhessék és az utóvélnehezégeket megkönnyítsék.

A szerkesztésért: **KÁROLY JOZSEF** felel

Elfogott gyermekgyilkos.

(A kiskoru anya rémtette.)

A napokban jelentette az Aradi Közlöny, hogy Ujaracon két napszamos egy rongyokba burkolt csecsemő holttestet talált az utcán. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a csecsemőt meggyilkolták. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a gyilkos kézrekerítésére, akit sikerült ma dél előtt elfogni. A csecsemőt édesanyja gyilkolta meg, aki gyermekének az aradi szülészeti klinikán adott életet. A kiskoru, fiatal nő tíz napig feküdt az aradi klinikán és azután hazavitte gyermekét Ujaraadra, ahol megfojtotta és kitétte az utca közepére. A gyilkos anya rémes tettét elbeszélte egy barátjának, aki továbbadta a hírt és így tudta meg a rendőrség. A fiatal gyilkos nőt a rendőrség letartóztatta és megindította ellene az eljárást.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak (január 17.): Dollár 138 —, márka 0.75, dinár 1.90, szokol 2.10, magyar korona 0.21 —, budapesti kifizetés 4.80, bécsi kifizetés 50, berlini kifizetés 0.75, francia frank 12 —, prágai kifizetés 2.20.

Zürichi nyitás (jan. 17.): Berlin 277.5, Newyork 515, Milano 2255, Prága 860, Budapest 80, Zágráb 180, Bucuresti —, Varsó 18, Bécs 17, lebélyezett osztrák korona 9.

Budapesti nyitás (január 17.): Napoleon d'Or 2605, dollár 713, francia frank —, angol font —, márka 377, rubel 72 —, leu 536, sokol 1070, dinár 965, lengyel marka —, osztrák korona 10.25, lira —. Kifizetések: Berlin 865, Prága 1170, Bécs 975.

Zürichi zárlat (január 17.): Berlin 275 —, Newyork 515 —, Milano 2250, London —, Páris —, Prága 865, Budapest 77.5, Zágráb 180, Bucuresti —, Varsó 18, Bécs 16, lebélyezett osztrák korona 9.

Budapesti zárlat (január 17.): Napoleon d'Or 2765, dollár 721, márka 380 —, osztrák korona 10.25, rubel 67.5, leu 566, sokol 1203, dinár —, lengyel marka 23.5, lira —. Kifizetések: Berlin 875, Prága 1205, Bécs 9.25.

Hotel Continental Szálloda

BUDAPESTEN,
VII. Dohány-utca
49. szám Hungária
fürdő épületében

megnyit

100 szoba, legmodernebb berendezés
11981 Igazgató: Dénes Márton

Sátnaplója **MA** szerdán az URANIA-ban Dorian-film, világ szenzáció

BUCURESTIBE utazik futárunk MA este, utlevelék láttaozását közismert pontossággal intézzük. „KELET” hírlapiroda

Amerikai **YES** porcellán puder a puderek királynője
Zöld zárószalag nélkül hamiltvány.

TELEFON 188.
Mauritio Rubinstein Mór
Kamarita-palota.
Nemzetközi szállítvány-
zások elvételések.
**RENDSZERES TEHERAUTÓ-
FORGALOM ORADEA-MARE**
és Timisoara felé és vissza. Beraktá-
rozások és biztosítások előnyös felté-
telek mellett. 19011

Primaria Comuna Arad-nou.
2246-1921.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.
Aradváros árvászekének 5831-1921.
II. számú megbízó határozata alapján
eluliroi községi elöljáróság az alábbi
ingatlanra vonatkozó önkéntes nyilván-
nos szóbeli árverést teszi közhírré.
Az Aradul-nou 444. sz. tölben A. I. I.
sor (1182-1184) helyr. sz. alatt felvét
Aradul-nou község Str. Gh. Lazar (Pék-
otca) 19. számú ház mely Hesz Róza
férj. Schojbert Péterné és Társai tu-
lajdonát képezi folyó évi január hó
21-én délelőtt 10 órakor a helyszínen
legtöbbit ígérőnek elfog adatul. Kikiál-
tási ár 50.000 lei. Bánatpénzül árverés-
kor 10% vagyis 5000 lei azonnal le-
teendő
Egyéb árverési feltételek Aradul-nou
községében megtekinthetők.
Aradul-nou la 12. Január 1922.
225 NOTAR.

Könyvkötészeti tanulóleány
felvételt.
Cim a kiadóhivatalban.

12-1922 g. sz.
ÁRLEJTÉSI HIRDETMEY.
Arad t. h. j. f. város gazdasági szé-
ke 1922. évre az írógépek karban tar-
tására folyó év január hó 23-án délután
4 órakor a gazdasági tanácsnok hiva-
tali helyiségében árlejtést tart.
Bánatpénzül leteendő 200 lei Rész-
pénzben, vagy elfogadható értékpap-
rokban.
Az árlejtésen részt lehet venni írás-
beli ajánlatokkal.
Az írásbeli ajánlatok lezártan az ár-
lejtés megkezdése előtt nyújtandók be
s csak akkor vétetnek figyelembe,
ha azokhoz a bánatpénz is mellékelve
van s ha az ajánlatot tevő kijelenti,
hogy az árlejtési feltételeket ismeri és
elfogadja.
Az árlejtési feltételek a gazdasági
tanácsnok urnál az árlejtést megelőző-
leg is megtekinthetők.
Arad t. h. j. f. város gazdasági szé-
kének 1922. évi január hó 2-án tartott
ülésétől.

**A legszebb és legolcsóbb
nyomtatványokat
AZ
ARADI KÖZLÖNY
könyvnyomdaja készíti.**

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:
Az apróhirdetéseket a közlöny szerkesztője
számlálja.
Minden sor éretől 500 lea.
Vastagabb betűvel a sor 50 lea.
A vastagabb betűvel kívánt szavakat
aláhúzzák (de a betűket).
Hirdetéseket a közlöny szerkesztője
fel.
Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
A legkisebb hirdetés ára 10 szócig 7
lei 50 ban.
A kiadóhivatalban a hirdetés megkezdése
előtt a jogot hogy az olyan apróhirdetés seb-
veget, amelyik tartalma miatt jogva ero-
delt alakjában nem közölhető, megvá-
lasztani.

Alkalmazás.
MINDENES leány vagy bejártos nő-
naira felvételt. Strada Consistorului
(Batthyány-utca) 23. 200
FIATAL gyermektelen házaspár ház-
mesteri állást keres. Cimeket a kiadó-
hivatalba kér. 224
ÜGYES VARRÓLEÁNYOK felvételt.
Burlán-varrodában Strada Consistorului
(Batthyány-utca) 23. 221
SZORGALMAS leány pincérléánynak
vidékre felvételt. Cim Wallinger hir-
detőjében. 11601

FESÜLŐNŐ, aki ondolát házakhoz
afánkozik. Cime Wallinger hirdető-
jében. 11602
JÓ CSALÁDBÓL való leány idősebb
házaspárhoz házú leendő végzésére
ajánkozik. Ajánlatokat „Szorgalmas”
jeligére a kiadóba kér. 227

SZAMLAK revitálását másolatok ké-
szítését irógépen vállalja hivatalnok.
Cimeket „Kelet” hírlapirodába kér
leadni 11509
SZALLITÁSI irodába irodai teendőkben
járás férfierő keresetik. Cim Kelet
hírlapiroda. 11509
MANIKÜRÖZŐ kisasszonyt keres kis-
gitőként szombat és vasárnapokra ma-
nicár-szalom. Cim Kelet hírlapiroda.
11509

Vétel és eladás.
TIZENKÉT személyes ezüst 4% klló,
teljesen új, 9900 lei a Salon Artistique-
ben (Fischer Eliz-palota.) 11891
EGY teljesen új szán eladó. Strada
Oltuz (Mlés-utca) 49. 218
VASZNAK schifonok és zephírek olcsón
szerezhetők be STRASSER divatruhá-
zában szemben a Lutheránus-templom-
mal. 226
MODERN stíl használt ebédő olcsón
eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében
11601

SZAZÖTVEN-SZAZHATVAN KILO-
GRAMOS hízó dísző eladó Strada
Pescarnut (Thokoly Imre-utca) 1. 229
AJANDEKTÁROGYAK legolcsóbb beszer-
zési forrása a Salon Artistique (Fischer
Eliz-palota.) Antik és modern porcellá-
nok buforok, szobrok, figurák várak,
festmények metszetek perzsa szőnye-
gek ezüstneműek vétele, eladása, cse-
relése és bizományba vétele a legelő-
nyösebb feltételek mellett. 11691

ARADI POLGÁRI TAKARÉK kis rész-
vényeket 95 Leiért veszek. Dr. Müller
Vendel ügyvéd. Bulev. Reg. Ferdinand
(Boros Béni-tér) 7. 183

JÓ ELADHATJA MŰTÁRGYAIT ké-
pelt, porcellán-, bronz és márványfigu-
ráit szőnyegeit török kendőt antik
butorait zongoráját, modern dísz tárgyait
japán vázát régiségeit, ha elviszi a
Szépművészeti Szalonba Str. Eminescu
(Deák Ferenc-utca) Orjtutay-palota. 11911

NYERSBORKÖVET veszek minden
mennyiségben Irom Arnold Arad, Str.
Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca)
39. sz. 10655

UTAZÓ-BUNDÁK lábzsákok legolcsób-
ban köcsönbe is Schächternel, Pia'a
Plevnel 5. 137

EGY PÁR HARMINCHETES ajánom fe-
let feltételek eladó. Strada Consistorului
(Batthyány-utca) 23. I. em. jobbra. 1000

Ingatlan.
CALEA 6. VANATORI (Kürtösi-utca)
üres telek szabad kézből örök áron el-
adó. Értekezni dr. Keresztessnél, Strada
Horia (Széchenyi-utca) 4 220

Uzletek.
CURTICON jó menetű nagy vegyes-
kereskedés és vendéglo teljes berende-
zéssel kiadó. Cim a kiadóban. 228

Ellátás.
KÉT iskolás gyermeket olcsón vállalatok
teljes ellátásra ugyszintén két fiatal-
embert. Bővebbet Kelet hírlapiroda.
11509

KÉT banktisztviselő ebéd-vacsorát ker-
res családnál. Cim: Kelet hírlapiroda
továbbit 11509

KÖZEPKORU iparos ember teljes ellá-
ást keres. Cim: Wallinger hirdetőjében.
11602

Különféle.
MINDENFELE fehérnemű varrás jutá-
nyos áron elfogadatik. Str. Eminescu
(Deák Ferenc-utca) 14. 223

FARKAS KUTYA 9 hónapos him „Alex”
névre hallgat elveszett. Ismertető jel.
hátsó bal lábán 6 körme van. Megtaláló
jutalomban részesül. Bulevardul Carol
I. 22. I. emelet. 219

**APRÓHIRDETÉSEKET az Aradi Kö-
nyv részére felvevő Wallinger István
hirdetésfelvételi irodája Str. S. Brancu-
viol (Lázár Vilmos-utca), „Kelet” hírlap-
elárusító és hirdetés felvevő iroda Str.
Alexandri (Salacz-utca) I. Házaz ügynő-
sége Str. Eminescu (Deák F-utca) 2,
és Mandl Bulevardul Regele Ferdinand
I. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papír-
üzlet. Szármal adásvételi irodája, Strada
Tribunul Azerte (Damjanich-utca) 14,
Ili. Klein Mór könyvkereskedésében Bul.
Regina Maria (Andrássy-tér) 12. „Vic-
tor” általános kereskedelmi iroda Pia'a
Avram Iancu (Szabadság-tér) 16. Fried-
mann ingatlanforgalmi irodája utján Str.
George Baritiu (Rákóczi-utca) 1.**

Megbízható
**Wien és Budapesti
szállító cég**
Breszler & Friedman
WIEN, I., Rudolfsplatz 3.
BUDAPEST, V., Sas-utca 25. sz.
**Kifejezetten speciális
erdélyi szállítók.**
Olcsó fix pauszális árak. Költség-
vetés díjtalan. 183

Gyáralapításra,
gazdálkodásra alkalmas bér- és magán-
házak házak vendéglővel fűszerkeres-
kedéssel belvárosi bérházak, házak
hentesüzlettel vagy pékséggel minden-
hol elfoglalható lakásokkal vidéki házak
szállodával és vendéglővel, továbbá 30
holdas birtokok gazdasági felszerelés-
sel szőlők a hegyalján eladók. Eladó
ingatlanok állandóan előjegyezhető
WALLINGER-IRODÁBAN Földes-patika
kapujával szemben. 11602

Hirdetmény.
Panatunou (Ujanád) község-
nél egy irnok alkalmazást nyer.
Panatunou, 1922. jan. 17-én.
292 Jegyző.

STANIOL transitó
minden mennyiségben az üz-
sés szakmákhoz **LEGOL-
CSÓBAN kapható: 11991**
KUN I.
Budapest, IV., Nagy János-u. 6. Telefon 17-40.

5-922. g. sz.
ÁRLEJTÉSI HIRDETMEY.
Arad t. h. j. f. város gazdasági szé-
ke az 1922. évre Aradváros ingatlanal
és ingóságai tűzkár elleni biztosításra
vonatkozólag folyó év február hó 6-án
délután 4 órakor a gazdasági tanácsnok
helyiségében árlejtést tart.
Az ajánlat az ingatlanok és ingósá-
gok biztosítására 10 évre leendő.
Az árlejtésen részt lehet venni írás-
beli ajánlatokkal.
Az írásbeli ajánlatok lezártan az ár-
lejtés megkezdése előtt nyújtandók be
s csak akkor vétetnek figyelembe, ha
azokhoz a bánatpénz is mellékelve
van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti,
hogy az árlejtési feltételeket ismeri és
elfogadja.
Az árlejtési feltételek a gazdasági
tanácsnok urnál az árlejtést megelőző-
leg is megtekinthetők.
Arad t. h. j. f. város gazdasági szé-
kének 1922. évi január hó 2-án tartott
ülésétől.

Kifutó fiu
jó fizetéssel
felvétetik.
Cim a kiadóhivatalban.

Ha az „Aradi Közlöny”-ben hirdet, a siker biztos.

Nemzetközi és Aradi Nemzeti Ellátási rovatának vezető. Kiadóhivatalban Aradi Nyomda Vállalat.